

Säkerhetskommunikations- plan 2026

Förebyggande av olyckor

Innehållsförteckning

Inledning	2
Planens mål	3
Interna mål.....	3
Externa mål	3
Säkerhetskommunikationens målgrupper	4
Målgrupper och motiveringar för val av målgrupper	5
Metoder och verksamhet	6
Material.....	6
Personalresurser	6
Personalens kompetens	6
Metoder	7
Samarbete inom säkerhetskommunikation	8
Utbildningsförfrågningar	8
Allmänna faktorer att beakta.....	8
Utvärdering av verksamheten och insamling av respons	9
Genomförande, styrning och rapportering av planen	9

Inledning

Planen för säkerhetskommunikation styr Österbottens räddningsverks säkerhetskommunikation under år 2026. Planen baserar sig på servicenivåbeslutet, riskanalysen samt Inrikesministeriets handlingsprogram för olycksförebyggande.

Verksamheten grundar sig på räddningslagen (379/2011, §27), som förpliktar räddningsverket att ansvara för handledning, upplysning och rådgivning inom sitt område. Målet är att förebygga bränder och andra olyckor, förbereda sig för farliga situationer samt stödja rätt agerande vid olyckor.

Planens mål

Planen för säkerhetskommunikation baserar sig på servicenivåbeslutet, riskanalysen samt Inrikesministeriets handlingsprogram för olycksförebyggande. Målet är att minska olyckor och deras konsekvenser i förhållande till invånarantalet.

Målet främjas genom tillsyn, rådgivning, handledning och säkerhetskommunikation.

Säkerhetskommunikationen ansvaras av brandinspektören, som har säkerhetskommunikation som ett eget ansvarsområde och som koordinerar verksamheten inom hela räddningsverkets område. Jourhavande brandinspektör fungerar vanligtvis som första kontaktperson och vidarebefordrar utbildningsförfrågningar.

Målgrupperna väljs utifrån påverkan, risker och nationella prioriteringar.

Säkerhetskommunikationen riktas särskilt till områden där insatstiden är längre än vad risknivån förutsätter. År 2026 är målet att nå alla målgrupper som definierats i planen.

Interna mål

Som ett internt mål har räddningsverket definierat att motivera en säkerhetsorienterad och kompetent personal att genomföra räddningsverkets arbete med säkerhetskommunikation.

Ett konkret mål är att sprida aktuell information och kompetens till hela personalen genom bland annat följande åtgärder:

- utveckla personalens yrkeskompetens på alla nivåer inom organisationen,
- utveckla metoder för att genomföra säkerhetskommunikation,
- säkerhetskommunikationen ska ha tillräckliga resurser: tid, personalresurser, ekonomi,
- tillgängligt material och utrustning,
- säkerhetskommunikationen genomförs enligt årsplanen.

Utveckling och utarbetande av materialpaket görs vanligtvis av räddningsverkets TUVI-team.

Externa mål

Som ett externt mål har räddningsverket definierat att förbättra invånarnas allmänna säkerhetskompetens, baserat på målgruppstänkande.

- Människors förmåga att agera säkert i vardagen stärks
- Barns och ungas säkerhetskaptal ökar
 - Varje barn och ungdom nås minst fyra gånger före 25 års ålder.
 - Mångsidiga metoder används för att nå barn och unga.
- Samarbetet för att förebygga olyckor ökar. Enligt räddningslagen (379/2011, §42) ska räddningsverket samarbeta med andra myndigheter, lokala aktörer och invånare för

att förebygga olyckor och upprätthålla säkerhet, samt delta i lokal och regional säkerhetsplanering.

- Samarbetet med andra aktörer ökar.
- Aktörer som erbjuder tjänster i hemmen är aktiva främjare av säkerhet.
- Olika organisationer och frivilligaktörer används i olycksförebyggande arbete.
- Behoven hos olika kundgrupper identifieras och räddningsverket erbjuder likvärdig service baserat på dessa behov.
 - Information om säkerhetssituationen för äldre och invandrare används systematiskt på nationell och lokal nivå.
- Människor tar större ansvar och engagerar sig mer aktivt i sin egen och andras säkerhet. Känslan av omtanke ökar när människor känner en starkare samhörighet med sina gemenskaper.

Säkerhetskommunikationens målgrupper

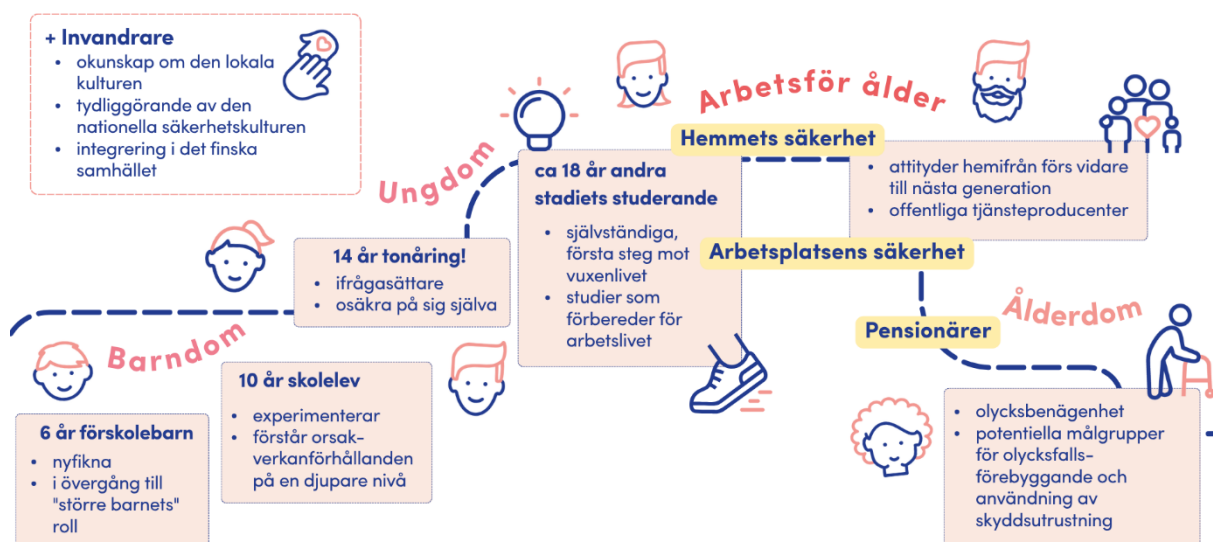

BILD 1. MÅLGRUPPER DEFINIERADE AV RÄDDNINGSVERKENS KOMPANJONSNÄTVERK (S.K. LIVSCYKELMODELL)

Målgrupper och motiveringar för val av målgrupper

Förskolebarn

- Nyfikna
- I övergången till rollen som "stora barn"
- Har förmåga att gå från lek till att ta till sig information
- Kan redan ta till sig faktabaserad kunskap
- Den mest potentiella målgruppen för att introducera räddningsverkets verksamhet utifrån tanken "brandmannen är din vän". Denna grupp får information om hur man agerar vid brand, nödnumret och ett tryggt liv.

Fjärdeklassare

- Experimenterande
- Tankesättet övergår från konkret till att förstå abstrakta begrepp
- Förstår orsak-verkan-samband på en djupare nivå
- En mycket lämplig målgrupp för att informera om hur man agerar vid olyckor:
 - faror i hemmet, trafiken och vid lek, skyddsutrustning osv.

Åttondeklassare

- Ifrågasättande
- Osäkra på sig själva
- Behöver rätt handlingsmodeller → samhällsgodkända modeller är viktiga

Studeranden på andra stadiet (ca 18 år)

- Självständiga, första stegen mot vuxenlivet
- Studier i arbetslivsfärdigheter är aktuella
- Möjlighet till skräddarsydd säkerhetskommunikation för olika studieinriktningar: senast vid övergången till arbetslivet bör man ha kunskap om första släckning och första hjälpen

Hem (säkerhet i vardagen)

- Attityder från hemmen förs vidare till kommande generationer

Aktörer som arbetar med särskilda grupper och barn

- Särskilda grupper inkluderar bl.a. invandrare, marginaliserade, äldre, personer med funktionsnedsättning samt personer i rehabilitering för psykisk ohälsa och missbruk.
- Särskilt aktörer med anmälningsskyldighet enligt räddningslagen §42
 - Säkerhetsförmågan förbättras genom myndighetssamarbete

Metoder och verksamhet

I räddningsverkens handlingsprogram för olycksförebyggande satsas mest på barn och unga. Enligt den gemensamma linjedragningen som räddningsverken har beslutat om, definierar Österbottens räddningsverk år 2026 som ett fokusår för aktörer som arbetar med särskilda grupper, barn och unga. Utöver detta deltar man i nationella kampanjer såsom 112-dagen, NouHätä!-kampanjen och brandsäkerhetsveckan.

Material

Materialet anskaffas centralt enligt årsplanen, med fokus på aktuella teman och det regionala behovet av säkerhetskommunikation. Man utnyttjar även material som producerats av det nationella samarbetsnätverket för räddningsverken.

Utbildningsmaterialet ska vara aktuellt och av hög kvalitet. Grunden för utbildningsmaterialet är densamma i varje utbildningsområde.

Personalresurser

Planeringen av säkerhetskommunikation och utvecklingen av material inom Österbottens räddningsverk utförs av TUVI-teamet. Brandinspektören, som har säkerhetskommunikation som sitt eget ansvarsområde, ansvarar även för koordineringen av kommunikationen inom hela området i samarbete med stationsmästarna.

Alla deltar i genomförandet av säkerhetskommunikationen: manskap, underbefäl och befäl.

Personalens kompetens

Säkerhetskommunikation kan genomföras effektivt när personalen är korrekt utbildad. När målen för säkerhetskommunikationen förstås och organisationens kompetensnivå är tillräcklig, kan man ge råd och utbilda även övriga delar av samhället.

Avtalsbrandkårerna är en viktig resurs i säkerhetskommunikationen. De genomför också säkerhetskommunikation riktad till målgrupper enligt behov

.

Metoder

Formen för säkerhetskommunikation	Definitioner	Exempel
Rådgivning och styrning	Riktas oftast till enskilda personer eller små grupper Kundorienterad, kortvarig och tillfällig	Räddningsmyndighetens svar på frågor/meddelanden, rådgivning på plats, rådgivning relaterad till självbedömning av brandsäkerhet
Säkerhetsutbildning	Planerad, målinriktad och riktad till olika målgrupper (barn, arbetsplatser, särskilda grupper...)	Föreläsningar, säkerhetspromenader, utbildning i första släckning, utrymningsövningar, säkerhetsfostran i daghem, NouHätä!
Masskommunikation	Förmedling av säkerhetsrelaterade budskap via massmedier	Radio, TV, webbplatser, tidningar, sociala medier
Offentliga tillställningar	Syftar till att väcka säkerhetstänkande	112-dagen, en dag på brandstationen, mässor
Utveckling och koordinering	Säkerhetskommunikationen utvecklas inom organisationen genom kontinuerlig utbildning av personalen.	Planering och genomförande av interna utbildningar inom organisationen.

Samarbete inom säkerhetskommunikation

Österbottens räddningsverks samarbetspartner är bland annat säkerhetsmyndigheter, Inrikesministeriet, Österbottens välfärdsområde och Finlands centralorganisation för räddningsbranschen.

Räddningsverket strävar efter att genomföra och delta i nationellt organiserade evenemang som ingår i säkerhetskommunikationen. I mån av möjlighet deltar man även lokalt i evenemang som ordnas av olika myndigheter och organisationer.

Utöver detta förstärks det lokala perspektivet genom att i mån av möjlighet samarbeta med lokala aktörer, såsom sociala sektorn, invandrarorganisationer och tredje sektorn, för att nå ut till målgrupperna. Målsättningen är att årligen delta i minst tio gemensamma evenemang med lokala samarbetspartners för att främja säkerhetsmedvetenhet och inkludering.

Utbildningsförfrågningar

Förfrågningar om säkerhetsutbildning som gäller de tidigare definierade målgrupperna behandlas enligt följande:

- Förfrågningar styrs i första hand till brandinspektören som har säkerhetskommunikation som sitt eget ansvarsområde. Målet är att ge handledning och rådgivning på plats. I andra hand styrs förfrågningar till annan lämplig medarbetare inom räddningsverket.
- Förfrågningar ska besvaras och man ska säkerställa att de genomförs.
- Utbildningar riktade till målgrupperna är kostnadsfria för kunderna.

Förfrågningar om säkerhetsutbildning som gäller andra målgrupper:

- Man strävar efter att ge handledning och rådgivning. Brandinspektören med ansvar för säkerhetskommunikation styr säkerhetskommunikationen som ges på plats.

Förfrågningar om säkerhetsutbildning till föreningar, sammanslutningar eller bostadsbolag styrs till brandinspektören med ansvar för säkerhetskommunikation eller till jourhavande brandinspektör. Man strävar efter att ge handledning och rådgivning, men räddningsverket har ingen skyldighet att delta i evenemanget.

Allmänna faktorer att beakta

Vid all säkerhetsutbildning ska begränsningar enligt arbetarskyddsbestämmelser och -anvisningar beaktas. Vid behov ska deltagarna i praktiska övningar utrustas med tillräcklig

skyddsutrustning. Exempelvis används tillräcklig skyddsutrustning vid utbildning i första släckning.

Räddningsverket använder tidvis även alternativa metoder för utbildning och rådgivning. Räddningsverket producerar digitalt material och ordnar distansutbildningar. Syftet är att nå alla målgrupper under året.

Utvärdering av verksamheten och insamling av respons

Österbottens räddningsverk använder ett kundresponsystem, som mäter kundnöjdheten och verksamhetens pålitlighet samt professionalism. Inom säkerhetskommunikationen uppmanas man att använda systemet efter varje säkerhetskommunikationstillfälle.

Genomförande, styrning och rapportering av planen

Brandinspektören med ansvar för säkerhetskommunikation ansvarar för styrningen av verksamheten. Närmaste chef ansvarar för uppföljningen och medarbetaren själv ansvarar för rapporteringen. Arbetet med säkerhetskommunikation och dess förberedelser, dvs. planeringen, sker inom resultatområdet för olycksförebyggande.

Arrangören av säkerhetskommunikationstillfället och/eller dennes chef ansvarar för att upprätta en säkerhetskommunikationsrapport. Närmaste chefer följer upp genomförandet, kvaliteten och dokumentationen av säkerhetskommunikationstillfällen inom sitt område i Pronto.